

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет агротехнологій та природокористування

ЗВІТ

**про проходження закордонної
практики**

У КОМПАНІЇ SHEERLANDS FARM

(назва підприємства)

Великобританія

(країна)

АГР 18001-2 м

(група)

ДЕГТЯРЬОВ ОЛЕКСІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Тривалість навчальної практики

з 17.06 по 19.08

Суми 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. РОЗДІЛ I ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КРАЇНИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....	4
РОЗДІЛ II. УМОВИ ГОСПОДАРЮВАННЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА SHEERLANDS FARM.....	6
2.1. Економічна оцінка умов господарювання.....	6
2.2. Робота в компанії Sheeplands Farm.....	10
2.3. Забезпеченість та еколого–економічна ефективність використання виробничого потенціалу.....	11
РОЗДІЛ III. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ВИРОЩУВАННЯ ПОЛУНИЦІ.....	12
3.1. Технологія вирощування полуниці на підприємстві Sheeplands Farm.....	12
3.2. Сорти полуниці.....	13
3.3. Догляд за рослинами.....	16
3.4. Система збору урожаю.....	17
РОЗДІЛ IV. БОРОТЬБА З БУР'ЯНАМИ, ХВОРОБАМИ Й ШКІДНИКАМИ ПОЛУНИЦІ.....	18
4.1. Бур'яни на полуничних полях.....	18
4.2. Хвороби полуниці.....	19
4.3. Шкідники полуниці.....	20
ВИСНОВКИ.....	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	23

ВСТУП

Ферма Sheeplands Farm є високо розвинутим сільськогосподарським підприємством з досвідом більш ніж 20 років по вирощуванню полуниці, малини та лохини на площі понад 150 га на даний час.

Для даної роботи необхідно мати фахівців, які зможуть відповідати за матеріальні витрати та матимуть кваліфікацію, знання та досвід вирощування рослин полуниці до її повного потенціалу.

В Sheeplands Farm є команда фахівців, що забезпечили зростання у бізнесі й, до речі, мають найкращу технологію вирощування полуниці. Вони досягли такого рівня, так як:

1. Вирощують ягоди на особливо сформованих грядках з високими гребнями.
2. Спеціалізуються на вирощуванні дуже врожайних кущів полуниці.
3. За допомогою мережі дренажних трубок до кожного куща під тиском спрямовують поживні речовини легким натиском кнопки на блоці управління.
4. 90% продукції – це продукція першого (найвищого) сорту.

У період мого перебування в Великобританії на фермі Sheeplands Farm, я ознайомився з системою роботи, оскільки працював збирачем ягід.

Рис.1. Логотип фірми в яку входить Sheeplands Farm

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КРАЇНИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Велика Британія має обмежені ресурси сільськогосподарських угідь – 19 млн.га, з них 7 млн.га орних земель. Ґрунти півдня країни є родючими за умови внесення значної кількості мінеральних і органічних добрив. Площа сільськогосподарських угідь скорочується у зв'язку із вилученням земель під міську забудову та видобуток корисних копалин. Для Великої Британії характерна наявність великих землевласників – лендлордів, які здають частини своїх земель в оренду фермерам (хоча частина фермерів вже викупили свої наділи і володіють ними на постійних правах). Більшість земельних площ зосереджена на фермах площею понад 100 га, однак понад 50% фермерів володіють невеликими ділянками площею до 30 га.

Рис.1.1. Прапор Великобританії

Сільське господарство Великобританії належить до найбільш механізованих у світі і має надзвичайно високу продуктивність при мінімумі залучених трудових ресурсів (1,4%). Країна має розвинену систему фермерських господарств (біля 250 тис) та потужних тваринницьких комплексів. Рівень самозабезпечення власними сільськогосподарськими продуктами зони помірного клімату за останні 20 років зріс із 68 до 85%.

Обсяги виробництва таких продуктів, як зерно, яловичина, свинина, м'ясо птиці, яйця, молоко відповідають потребам споживання або й перевищують їх. Але багато важливих продуктів Великобританії доводиться завозити з інших країн, зокрема олію, цукор, пшеницю, бекон, яловичину та телятину. Таким чином, сучасне сільське господарство забезпечує населення країни продуктами харчування лише на 75%.

Сільське господарство Великобританії відноситься до північноєвропейського типу. Понад 70% вартості виробленої продукції припадає на м'ясо, молоко і молочні продукти, яйця та вовну (тобто тваринницьку продукцію).

У галузевій структурі тваринництва лідирують молочне скотарство, беконне свинарство, вівчарство і птахівництво. У Великобританії виведено багато високопродуктивних тварин, країна є провідним експортером племінної худоби. Чимало всесвітньо відомих порід великої рогатої худоби, овець, свиней і коней мають назву англійських графств. Зумовили таке явище обмеженість земельних ресурсів, ранній розвиток товарних відносин, можливості вдосконалення виробництва в багатій країні (вже в першій половині XIX століття на англійських полях використовували чилійську селітру і перуанське гуано), традиційна увага до селекційної справи.

Рослинництво дає 23–25 % сільськогосподарської продукції країни. У рослинництві домінує вирощування зернових (понад 30% ріллі), де переважають пшениця (18%) і ячмінь (11%), також овес. Головною житницею Великої Британії є Східна Англія і особливо Південний Схід, а також околиці Великого Лондона. Технічні культури представлені цукровим буряком та картоплею (Англія), льоном–довгунцем. Навколо великих міст сформувались райони вирощування квітів, хмелярства, овочівництва, плодівництва та ягідництва. Понад половину від посівних площ займають багатолітні кормові трави.

РОЗДІЛ II. УМОВИ ГОСПОДАРЮВАННЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА SHEERLANDS FARM

2.1. Економічна оцінка умов господарювання

Sheerlands Farm займається вирощуванням полуниці вищого сорту і є незалежним виробником даного продукту у Великобританії.

Сільськогосподарське підприємство Sheerlands Farm засновано в 1999 році, знаходиться в місті Твайфорд за 70 км від столиці Об'єднаного Королівства – міста Лондон та за 5 кілометрів від міста Рідінг.

Рис.2.1. Ягоди лохини, малини й полуниці

Sheerlands Farm – це велика ферма з досвідом у 20 років, яка займається вирощуванням ягід, а саме: полуниці, малини, лохини. Дев'ятнадцять основних полів розташовані не далеко одне від одного, кліматичні умови дуже сприятливі для вирощування полуниці.

Sheerlands Farm організовує щорічне виробництво полуниці першого класу, призначеної безпосередньо для продажу у супермаркетах та ягід другого класу, яка в основному, використовується для йогуртів, джемів, пюре.

Продукція ферми надходить у супермаркети (Lidl, Waitrose, MarksAndSpencer), які розташовані у багатьох містах Великобританії. Найбільші замовлення, які виконує компанія, надходять від сітки супермаркетів з найвищими вимогами щодо якості. Такі супермаркети відомі тим, що в них можна купити продукцію найвищого ґатунку.

Sheerlands Farm – це автономна одиниця, яка самостійно поставляє товар на ринки збуту й вчасно виконує замовлення клієнтів. У цьому році на полях компанії було вирощено майже 90% – це ягоди першого сорту.

Компанія пишається хорошими садівницькими діями, які контролюються у відповідності з трьома національними схемами, які перевіряють безпечність, якість та технічні стандарти виробництва продовольства.

Успіх росту компанії полягає в тому, що вона має жорсткий контроль над системою росту та всіма технологічними процесами від кабелеукладчика до пакувальника.

Також компанія широко використовує новітні технології. В Sheerlands Farm постійно вдосконалюють технології вирощування ягід згідно найостанніших технологій.

На сьогоднішній день розроблена система вирощування полуниці на особливо сформованих грядках з високими гребнями та на високих столах, де полуниця садиться у предназначені для цього мішки із субстратом. Ця система є економічно ефективною для збору ягід та збільшення густоти їх росту. Розроблені машини тунельної установки, які економлять час та робочу силу, пристосовані розпилувачі, вантажно–розвантажувальне обладнання, системи сухопутного транспортування, котрі слугують для збільшення

ефективності процесу, використання труб компенсаційного тиску для іригаційних систем, котрі дають контроль над кількістю води.

Рис. 2.2. Способи вирощування полуниці відносно розміщення у просторі: 1) на «столах»; 2) у гребнях

Дослідницький відділ проводить випробування по пошуку кращих сортів при різних умовах культивуваці з метою отримання максимального

врожаю, наприклад, на відкритому ґрунті. Для проведення такого роду випробувань представники дослідницького відділу виїжджали до Голландії та Іспанії, де не тільки можна ознайомитись з різними сортами, але й отримати нові ідеї щодо технології вирощування.

Також компанія використовує новітні комп'ютеризовані системи іригації та моніторингу вирощування полуниці, а також для повного контролю над виробництвом.

	10%	15%	20%	25%
09	0.566	0.800	1.122	1.403
12	0.6791	1.0198	1.3998	1.7998
14	0.7924	1.1896	1.5928	1.9851
16	0.9058	1.3594	1.8112	2.264
18	1.0191	1.5292	2.0279	2.643
20	1.1325	1.6990	2.2446	2.88
22	1.2458	1.8688	2.4614	3.113
24	1.3592	2.0386	2.6782	3.346
26	1.4725	2.2084	2.8950	3.579
28	1.5859	2.3782	3.1118	3.812
30	1.6992	2.5480	3.3286	4.045
32	1.8126	2.7178	3.5454	4.278
34	1.9259	2.8876	3.7622	4.511
36	2.0393	3.0574	3.9790	4.744
38	2.1526	3.2272	4.1958	4.977
40	2.2660	3.3970	4.4126	5.210
42	2.3793	3.5668	4.6294	5.443
44	2.4927	3.7366	4.8462	5.676
46	2.6060	3.9064	5.0630	5.909
48	2.7194	4.0762	5.2798	6.142
50	2.8327	4.2460	5.4966	6.375
52	2.9461	4.4158	5.7134	6.608
54	3.0594	4.5856	5.9302	6.841
56	3.1728	4.7554	6.1470	7.074
58	3.2861	4.9252	6.3638	7.307
60	3.3995	5.0950	6.5806	7.540
62	3.5128	5.2648	6.7974	7.773
64	3.6262	5.4346	7.0142	8.006
66	3.7395	5.6044	7.2310	8.239
68	3.8529	5.7742	7.4478	8.472
70	3.9662	5.9440	7.6646	8.705
72	4.0796	6.1138	7.8814	8.938
74	4.1929	6.2836	8.0982	9.171
76	4.3063	6.4534	8.3150	9.404
78	4.4196	6.6232	8.5318	9.637
80	4.5330	6.7930	8.7486	9.870

Рис. 2.3. Зрошувальні норми на одному з полів ферми

Один з головних проектів довгострокового підвищення прибутковості на сьогоднішній день – це розробка технологій переробки таких матеріалів, як пластик та метал. Для максимізації виробництва в пакувальному цеху використовуються найновітніші комп'ютеризовані методи перевірки ваги, маркування та автоматичного пакування.

2.2. Робота в компанії Sheerlands Farm

Компанія Sheerlands Farm складається з великої кількості підрозділів. Сезон збору врожаю на фермах почався приблизно з травня місяця. Збирання полуниці – одне з найважливіших занять. Робота розпочинається о 6 годині ранку. За п'ятнадцять хвилин ми виїжджаємо до полів. Робота розпочинається на світанку, коли зазвичай холодно і мокро. У разі хвороби, необхідно повідомити старшого групи, або керівництво. Оплата праці погодинна (8,21 фунт/год) та нормована в залежності від поля.

Поля вкриті свіжою і сухою соломною. Завдяки цьому полуниця залишається чистою і неушкодженою.

Кожен працівник має спеціальну тачку. Це дає змогу зручніше переміщувати ящик під час збирання полуниці. На ній є місце для ящика та відра для пошкодженої полуниці.

Рис. 2.4. Тачки для збору полуниці: 1) на «столах»; 2) у гребнях

Кожен мешканець гуртожитку має доглядати за чистотою навколо нього. За проживання ми сплачували 60 фунтів за тиждень. Кожен працівник застрахований на час роботи. При необхідності, надається медична допомога.

2.3. Забезпеченість та еколого–економічна ефективність використання виробничого потенціалу

Sheerlands Farm для вирощування полуниці використовує власні землі. Щодо забезпечення технікою, то слід відмітити, що потреби в техніці були задоволені повністю. Ферма має як розвинений тракторний парк, так і майстерню по її ремонту. Своя станція технічного обслуговування дозволяє за дуже короткий час повернути техніку до виробничого процесу.

Серцем ферми є місце, де розташовані приміщення для зважування та зволоження зібраної та привезеної продукції, а також холодильне приміщення. Частина продукції поступає сюди з трейлера, на якому знаходиться охолоджувальна камера, де вона охолоджується до 4 °С.

Також тут знаходиться офіс, звідки проводиться організація роботи, яка забезпечує своєчасне – виконання замовлень та контроль діяльності всіх виробничих підрозділів від самого початку і до того, як готова продукція потрапляє на полиці супермаркетів.

Як проходить завантаження фургонів:

- на завантаженому транспорті та з накладною під'їжджають до кіоску;
- під'їжджають близько до кіоска на скільки це можливо, нічого не пошкодивши.

Завантажують продукцію на вантажівку виключно на палети (1 палета = 10 ящиків вгору = 80 ящиків загалом)

На стелі та на підлозі встановлені планки з фіксованими стрижнями для кріплення вантажу.

РОЗДІЛ III. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ВИРОЩУВАННЯ ПОЛУНИЦІ

3.1. Технологія вирощування полуниці на підприємстві Sheeplands Farm

При створенні насаджень полуниці з кінцевою густотою (загущена посадка), з'являється можливість використання плівки, як мульчуючого матеріалу. Це дозволяє уникнути втрат ґрунтової вологи в зоні кореневища та знизити витрати на боротьбу з бур'янами, крім того, ґрунт під плівкою краще прогрівається навесні і врожай ягід можна отримати трохи раніше.

Для цієї технології можна використовувати будь-яку розсаду: свіжу, фріго та контейнерну.

Зазвичай використовується стрічкова схема посадки (з двома рядами в стрічці) з густиною в межах 50–60 тисяч рослин на гектар (15–20 см між рослинами).

Використання плівки для мульчування можливо тільки при краплинному зрошенні: спочатку формують підняті гряди заввишки 15–20 см, закладаються поливні шланги, а потім розстеляють плівку, яка фіксується ґрунтом з двох сторін рядка.

Вирощування полуниці на плівці практикується по однорічній технології. Після збору врожаю деякі фермери видаляють рослини суниці та висаджують в отвори плівки овочеві культури, встигаючи отримати другий урожай до осені.

Якщо суницю залишають на плодоношення на наступний рік, необхідно будь-якими методами призупинити вегетативний ріст, щоб уникнути загущення (рослини вже будуть мати достатню кількість «вусів»). Необхідно скосити листя, не проводити додаткового підживлення, зменшити полив. Для мульчування використовують поліетиленову плівку різного ступеня прозорості. Найпоширеніші – чорна, червона та блакитна. Плівки з підвищеною світлопроникністю особливо ефективні ранньою весною, коли

створюється парниковий ефект – швидше прогрівається верхній шар ґрунту. Але, при цьому поліпшується не тільки зростання полуниці, але і проростання бур'янів. Саме тому при мульчуванні полуниці перевагу віддають менш прозорій чорній плівці, або плівці інших кольорів (які менше нагріваються влітку).

Товщина плівки може бути 0,08–0,15 мм, ширина 110–120 см і більше. Перед посадкою полуниці плівку розстеляють по поверхні гряди, а її краї (не менше 10 см) присипають ґрунтом. Поверхня гряди повинна бути трохи похилою від центру до країв, щоб уникнути застою дощової води. Розсаду полуниці висаджують в хрестоподібні або круглі отвори на плівці діаметром 5–6 см, зроблені ножем, ножицями або паяльною лампою. Витрати праці при вирощуванні полуниці на плівці знижуються на 25–30%, приблизно настільки ж підвищується врожайність насаджень.

Слід зазначити декілька недоліків такого способу вирощування суниці: ранній розвиток рослин підвищує ризик пошкодження генеративних органів весняними заморозками в період цвітіння. Для захисту можна використовувати зрошення дощуванням, але монтаж одночасно двох систем зрошення є досить дорогим. До того ж, вирощування полуниці на піднятих грядках підвищує ризик вимерзання рослин взимку, тому рекомендується додатково розстилати солому на насадженнях пізньої осені.

Підгодівлю суниці при такій технології вирощування можливо проводити тільки водорозчинними добривами з поливною водою через систему крапельного зрошення.

3.2. Сорти полуниці.

На підприємстві використовують 2 сорти полуниці:

1. Sweet Eve (Світ Ів);
2. Jubilee (Джубілі).

Світ Ів (Sweet Eve) – високоврожайний ремонтантний сорт суниці садової селекції Edward Vinson Breeding Programme, виведений в 2004 році.

Sweet Eve – це вдосконалений сорт полуниці, спеціально розведений для виробничих умов у Великобританії. Це ягода оранжево–червоного кольору, досить легка в порівнянні з багатьма сортами і має хороший рівень солодкості та аромату. Текстура тверда, не є хрусткою, що допомагає витримати 2–3 дні в холодильнику.

Sweet Eve став популярним у супермаркетах, оскільки має хороший термін зберігання, а також привабливу якість їжі. Це також "вічний" сорт, який безперервно плодоносить протягом літнього сезону й продається у найкращих супермаркет.

Рис. 3.1. Ягоди полуниці сорту Світ Ів

Сорт полуниці **Джубілі** (Jubilee Driscoll) отримано в 1999 р в Великобританії в графстві Кент, відбір і контрольна посадка для подальшого тестування сіяньців відбувалися в Монтерреї, Каліфорнія, США. На ринку з

200 2 г, запатентована в 2004 р, оригінатор Driscoll Strawberry Associates, Inc, Watsonville, California.

Рідкісний випадок, коли обіцянки реклами виправдані і збігаються з результатом: один з провідних сортів Великобританії в своїй ніші – полуниця Джубілі, смачна серед нейтралів, подекують, подається до королівського столу. Зовнішній вигляд поза конкуренцією, істинно суничний аромат, висока цукристість, багатогранний яскравий смак – творці називають її преміум сортом серед аналогів.

Урожайність близько 800–900 г і більше з куща в залежності від методу агротехніки. На 3–4 рік продуктивність значно знижується – для комерційного вирощування на 3 рік має сенс оновлювати посадки.

Рис. 3.2. Ягоди полуниці сорту Джубілі

3.3. Догляд за рослинами

Догляд за рослинами полягає в основному у створенні навколо рослин мікроклімату та використання комп'ютеризованих систем зрошування і удобрення.

Ферма спеціалізується на вирощуванні дуже врожайних кущів полуниці з високою енергією росту додаткових квіток, які дають досить великі врожаї.

Всі саджанці спеціально вирощуються в різних країнах світу. Ферма підтримує постійні зв'язки з головними виробниками саджанців полуниці в США, Іспанії, Єгипті, Канаді, Нідерландах. Вона впроваджує ідеї для вирощування нових сортів саджанців.

В компанії є два головних критерії в системі росту : по–перше, гарантувати, що в догляді за рослинами використовується мінімальна кількість хімічних речовин; і по – друге, показати , що рослини мають можливість рости до їх повного потенціалу, готовому до збору врожаю.

Рис. 3.3. Розфасований та готовий до здачі ящик

3.4. Система збору урожаю

Якість полуниці для компанії є головними критеріями, який вона намагається підвищити. Якість означає контроль за хворобами урожаю, польова санітарія, вибір терміну платежу для збору урожаю, зменшення пошкодження плоду в процесі збору урожаю, охолодження плоду настільки швидко, наскільки це можливо.

Група, з якою здійснюється збір, має свого лідера, який керує усіма процесами: контроль якості, допомога у незрозумілих питаннях (на початку праці), правила зайняття місця для збору, повідомляє про норми збору, об'єм тари, зміну цих показників, а також тривалість роботи.

РОЗДІЛ IV. БОРОТЬБА З БУР'ЯНАМИ, ХВОРОБАМИ Й ШКІДНИКАМИ ПОЛУНИЦІ

Полуницею люблять ласувати і діти, і дорослі, тому попит на цю ягоду на ринку щороку незмінно високий. Але іноді при недотриманні правильної агротехніки, сівозміни на полях полуниці врожаї різко зменшуються.

4.1. Бур'яни на полуничних полях

Тенденція вирощувати екологічно чисті продукти вже давно прижилася у Західній Європі. Господарство Karls не є винятком і тому тут майже не застосовують хімічні засоби захисту.

З бур'янами борються за допомогою обробки міжрядь просапними культиваторами. Якщо після культиватора залишаються будь-які бур'яни то працівники вручну виривають їх. Зазвичай вони залишаються безпосередньо біля плівки та в самій полуниці. За допомогою соломи у міжряддях пригнічують подальший ріст і розвиток небажаних рослин.

Серед найбільш розповсюджених бур'янів я б відзначив капусту польову й грицики звичайні (фото 4.1).

Рис. 4.1. Капуста дика і грицики звичайні

4.2. Хвороби полуниці

Сіра гниль. У сприятливі для розвитку сірої гнилі роки з частими опадами це захворювання може знищити до 90% плодів (фото 4.2).

Фото 4.2. Полуниця уражена сірою гниллю

Широко розповсюджена і небезпечна хвороба суниці. Уражає всі надземні органи рослини: листя, бутони, квітки, плодоніжки, зав'язі, ягоди. На листках утворюються великі розпливчасті темно-сірі загнилі плями. На дозріваючих ягодах з'являються бурі плями, тканина плодів розм'якшується, стає в'ялою, водянистою, втрачає смак, аромат, колір. Ягоди покриваються густим сірим нальотом, який при дотику порошокиться. Джерелом захворювання є гриб паразит. Спороутворення гриба відбувається при високій відносній вологості (70–80 %) і широкій амплітуді коливання температури — від 5 до 30 °С. Особливо небезпечно для суниці поєднання сірої та холодної погоди, яке знижує стійкість рослини до захворювання. Дотикання квітконосів і ягід до землі, наявність гниючих залишків рослин, гнилої соломи або тирси, хворих ягід — все це збільшує можливість

зараження. У роки з частим випаданням опадів втрати врожаю від цієї хвороби досягають 50 % і більше. Поширюється сіра гниль спорами. Інфекція зберігається в ґрунті й на рослинних рештках.

Для боротьби з цією хворобою суниці та захворюваннями плодів під час їх зберігання важливо провести хімічну обробку препаратом Світч компанії «Сингента» (д.р. ципродиніл (375 г/л) та флудиоксоніл (250 г/л), норма витрати 0,75–1,0 кг/га) або Тельдор® 50WG від Bayer (д.р. фенгексамід, норма витрати 0,8 кг/га).

4.3. Шкідники полуниці

Голі слимаки – серйозна проблема, з якою впоратися непросто. Вони можуть за один сезон повністю знищити ділянку з полуницею.

Рис. 4.3. Голий слимак

Якщо ж побачили появу червононогих, їх можна знищити застосовуючи сухі добрива – суперфосфат або калійну сіль. Препарати подразнюють

поверхню молюсків, і вони починають виробляти велику кількість слизу, щоб разом з нею скинути подразнюючу речовину.

Серед хімічних препаратів для боротьби зі слимаками використовують молюскоцид Мета (д.р. метальдегід (60 г/кг).

Агротехніку також використовують щоб скоротити популяцію слимаків. Необхідно вживати профілактичні заходи: скошування зайвої трави, регулярне видалення бур'янів і рослинних залишків, проріджування посадок, так як слимаки не люблять відкритих ділянок.

ВИСНОВКИ

Під час практики ми мали можливість вивчати технологічний процес збору полуниці різних сортів, фасування відповідно до класу, вирощування її на гребнях, столах, посадки, поливу, боротьби з небажаною рослинністю. Мали змогу спостерігати за процесами збирання посадкового матеріалу та вирощування молодих кущів полуниці з подальшою їх висадкою на поля, закладання гребенів з плівкою й поливом, встановлення парників за сучасними технологіями, бачили прогресивні методи видобутку альтернативних джерел палива – біогазу. У вільний час є можливість поспілкуватися і обмінятися досвідом зі студентами з усіх куточків України.

Практика є дуже важливою для розуміння ведення технологічних операцій у великому господарстві, особливо коли ця практика проходить в одній найрозвинутіших країн світу – Великобританії. Коли знаходишся в середині всього цього «механізму» маєш змогу отримати багато безцінного досвіду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сільське господарство Великобританії [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.novageografia.com/vogels-954-1.html>.
2. Сільське, лісове та рибне господарство Великої Британії [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.geograf.com.ua/great-britain/553-great-britain-agriculture>.
3. Технологічні аспекти вирощування полуниці [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.agro-business.com.ua/agronomiia-siogodni/3399-tekhnologichni-aspekty-vyroschuvannia-polunytsi.html>.
4. Strawberry variety Sweet Eve [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.adventuresinfruit.com/News/News/Sweet-Eve-strawberries#:~:targetText=Sweet%20Eve%20is%20an%20everbearer,suited%20to%20the%20UK%20climate>.
5. Jubilee the 'Queen of strawberries' [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.berrygardens.co.uk/our-work-jubilee/#:~:targetText=What%20makes%20Jubilee%20the%20'Queen,and%20a%20distinctive%20fresh%20aroma>.
6. Боротьба з шкідниками та хворобами полуниці [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://agronomist.in.ua/gorodnictvo/shkidniki/hkidniki-xvorobi-polunici.html>
7. Полуниця – хвороби і шкідники: чим обробити [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://floristics.info/ua/statti/sad/2403-polunitsya-khvorobi-i-shkidniki-chim-obrobiti.html>.
8. Обробка полуниці восени від шкідників і хвороб [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.xpert.com.ua/hvoroby-i-shkidnyku-polunytsi.html>.
9. Тельдор® [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.bayergarden.com.ua/Products/t/Teldor-8-g>.
10. Захист полуниці від хвороб та шкідників [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.syngenta.ua/news/specialni-kulturi/zahist-sunici-vid-hvorob-ta-shkidnikiv>.
11. Молюскоциди [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.pesticidy.ru/dictionary/molluscicides>.